



Velkommen til Økologisk Innlandets Dagsseminar 2025



Økologisk Innlandet er glad for å kunne videreføre det som nå har blitt en tradisjon, dagsseminar i desember, denne gang på Norges Grønne Fagskole Veia, Moelv.

Det nasjonale målet om 10% økologisk dyrket areal støttes selvsagt også i Innlandet. Det er en vei å gå fra 3,4% (Kilde: Debio statistikk 2024).

Økologisk Innlandet planlegger et toårig løp. I år vektlegger vi hvordan Innlandet kan fylle sin del innen poteter, grønt, frukt og bær. Neste år vil fokus være på korn og belgvekster.

I år har vi to temaer:

Effekt av økologisk landbruk på klima- og miljø – resultater fra metastudie.

Økologisk produksjon bidrar positivt til klima og ulike miljøforhold. Vi vil bidra til forskningsbasert og nyansert kunnskap om ulike klima- og miljøeffekter ved økologisk drift.

Metastudien «Benefits of organic agriculture for environment and animal welfare in temperate climates» ble presentert i tidsskriftet Organic Agriculture i mars 2025. 21 forskere fra 10 ulike universiteter i Europa har studert og sammenstilt 528 vitenskapelige artikler som er publisert de siste 30 årene. De har sammenlignet økologisk og konvensjonelt landbruk etter 33 ulike parametere. Se lenke til pressemeldingen fra FIBL og videre til artikkelen i Organic Agriculture: <https://www.fibl.org/en/info-centre/news/organic-farming-environment-society-meta-analysis-results>

Hva skal til for å styrke marked og økonomi for økologisk grøntprodusenter?

Omsetning av økologisk grønt øker, importen øker og norske produsenter sliter med å få omsatt sine produkter som økologisk. Dette bildet er tydelig både nasjonalt og for Innlandet. I forprosjektet som Økologisk Innlandet gjennomførte vinteren 2024-25 er omsetning/økonomi i grøntsektoren identifisert som det største hinderet for videre utvikling av økologisk landbruk i Innlandet.

Seminaret belyser problemer og mulige løsninger. Hvor står vi i Innlandet? Hva gjøres for å nå statens mål om 10% økologisk areal innen 2032? Hva trengs for at norsk landbruk skal dekke etterspørselen etter økologisk mat?

Program

- 10.00 - 11.00 **Effekt av økologisk landbruk på klima og miljø – resultater fra meta-studie**
Sissel Hansen, seniorforsker Norsøk, deler hovedpunkter fra metastudien. Hun relaterer til norske forhold og innleder til samtale om hvordan agronomiske tiltak i drifta kan bidra til en god ressursutnytting og lav miljøbelastning.
Ordstyrer: **Stein Bie**.
- 11.00 -11.10 Pause
- Marked og økonomi for økologisk grønt fra Innlandet**
Bønder og markedsaktører belyser problemer og løsninger sett fra sine ståsteder.
Ordstyrer: **Kjersti Hoff**.
- 11.10 -12.00 **Omsetning gjennom grossist**
Per Odd Gjestvang, bonde. Leverer til grossist.
Nico Kaldijk, markedsansvarlig i Gartnerhallen. Har tidligere jobbet i Bama.
- 12.00 - 12.40 Enkel økologisk lunsj
- 12.40 -13.20 **Lokal småskalaomsetning**
Ingvild Lien, bonde: Erfaringer fra ulike former for lokal omsetning av økologisk grønt.
Henning Holmbakken, daglig leder i Mat & drikke fra Innlandet SA. Hvordan løfte økologisk mat i satsingen på lokal mat?
- 13.20 -14.15 **Økologisk i offentlige innkjøp**
Helge Hvoslef, inspirasjonsbonde Økoløft. Leverer blant annet til Ringsaker kommune.
Vidar Sveadalen, enhetsleder matproduksjon, Ringsaker kommune. Erfaringer med innkjøp fra lokale produsenter, tilgang, prising, regelverk, begrunnelser for å handle lokalt.
Turid Windjusveen Olsen, seniorrådgiver, Statsforvalteren i Innlandet. Regelverk, muligheter og utfordringer for økologisk i offentlige innkjøp.
- 14.15 – 14.45 **Økologisk som del av det nye Matkultursenteret i Innlandet**
Ingvild Århus, prosjektleder Skåppå. Om Matkultursenteret, og hvordan økologisk landbruk og mat kan inngå der. Innledning og workshop med innspill fra seminar-deltakerne.
- 14.45 - 15.00 **Avslutning**

Tid: Fredag 5. desember kl 10.00-15.00.

Sted: Norges Grønne Fagskole Veia, Turistveien 92, Moelv.
2390 Moelv Moelv. Se www.vea-fs.no.

Det serveres kaffe/te 15 min før start, og enkel økologisk lunsj midt på.

Påmelding: Kr 250,- overføres til Økologisk Innlandet, kto.nr. 1822 07 99812
eller Vipps 770363 innen 1. desember. Merk: Navn + Veia.

Kontaktperson: Maria Bjune, maria@hvamstad.net, tlf 41479067.
Se også <https://okologisknorge.no/om-oss/fylkes-og-regionlag/oekologisk-innlandet>.

Målgruppe: Bønder, studenter, rådgivere og alle andre interesserte.

Om innleiderne

Sissel Hansen. Seniorforsker ved Norsøk. Sissel har arbeidet på Tingvoll siden oppstart sist på 1980-tallet, og vært en sterk bidragsyter til hele kunnskapsmiljøet i økologisk landbruk siden da.

Se <https://www.norsok.no/en/employees/sissel-hansen>

Per Odd Gjestvang. Bonde på Nordre Vang gård i Østre Toten. Produserer grønsaker og korn, både konvensjonelt og økologisk.

Se <https://www.bama.no/her-produserer-vi/ost/vang-gard/>

Nico Kaldijk. Markedsansvarlig i Gartnerhallen siden 2023. Han har lang fartstid i Bama før det.

Se <https://gartnerhallen.no/nb/aktuelt/gartnerhallen-har-ansatt-nick-som-markedsansvarlig/>

Henning Holmbakken. Daglig leder i Mat & drikke fra Innlandet SA, og i Matfylket Innlandet.

Se <https://www.matfylket-innlandet.no/om-oss>

Ingvild Lien. Bonde i Ringsaker.

Se <https://www.korsvikengard.no/>

Turid Windjusveen Olsen. Seniorrådgiver hos Statsforvalteren i Innlandet.

Se <https://www.statsforvalteren.no/innlandet/landbruk-og-mat/naringsutvikling/matglede/>

Vidar Sveadalen. Enhetsleder Matproduksjon, Ringsaker kommune.

Se <https://www.ringsaker.kommune.no/artikler/2025/q3/2025-09-15-lokale-bonder-leverer-kvalitetsvarer-til-matproduksjon>

Helge Hvoslef. Bonde i Ringsaker. Inspirasjonsbonde i Landbrukets Økoløft. Produserer og foredler solbær m.m.

Se <https://okologisknorge.no/aktuelt/moet-inspirasjonsboendene/solbaer-paa-jordas-premisser/>

Ingvild Århus. Prosjektleder i Skåppå. Innlandet fylkeskommune har valgt Skåppå som prosjektleder og prosessbistand i forprosjektet «Etablering av nasjonalt/regionalt senter for matkultur».

Se <https://www.skappa.no/nyheter/skpp-vant-anbudet-p-forprosjekt-til-nasjonalt-matkultursenter>

Bakgrunn

Økologisk Innlandet har i samarbeid med NLR Innlandet, Statsforvalteren i Innlandet (SFIN), begge faglagene og en naturbruksskole de siste tre årene arrangert dagsseminar i desember med temaer som belyser økologisk landbruk sin rolle i aktuelle samfunnsspørsmål:

- Desember 2022 på Lena-Valle: «Jordhelse, gjødsling og marked i økologisk landbruk»
- Desember 2023 på Jønsberg: «Økologisk landbruk og matberedskap»
- Desember 2024 på Alvdal/Storsteigen: «Trua på kua – husdyra sin rolle i økologisk landbruk».

De fleste presentasjonene samt statusrapport fra forprosjekt er tilgjengelige på vår hjemmeside <https://okologisknorge.no/om-oss/fylkes-og-regionlag/oekologisk-innlandet/>

Opplæring og rådgiving i mer rene agronomiske spørsmål dekkes av andre aktører. Økologisk Innlandet ønsker å belyse spørsmål og svar på aktuelle samfunnsutfordringer knyttet til økologisk drift med anerkjente forelesere fra forskning og næring.

Takk til Statsforvalteren i Innlandet, Økologisk Norge Aktivitetsfond, og NLR for økonomisk støtte.
Takk til Innlandet Bondelag, NBS Oppland, NBS Hedmark, NLR, Statsforvalteren i Innlandet, Økologisk Norge, Matfylket Innlandet m.fl. for at dere har delt programmet til deres medlemmer/kontakter.

